

Sinka István emlékest

2013. május 17. péntek

A XX. Csömöri Falunapok nyitórendezvénye

Csömör Nagyközség Önkormányzata,
a Csömöri Polgári Liga és a Gloria Victis
Alapítvány 2013. május 17-én, péntek
délután Sinka István emlékünneprégre
hívja az irodalompártolókat.
Az ünnepség három részből áll:

17.00 Emléktábla avatása a Sinka tanya (Határút) bejáratánál.

16.30-kor találkozás a Polgármesteri Hivatal
parkolójában, és járművekkel zárandoklat az
egykori Sinka-tanyához.

A Magyar Írószövetség képviselőjében
beszédet mond: **Miklóssy Endre** író, esszéista,
műfordító. Közreműködik: **Varga Mihály** bőrdudás,
őspásztor és a költő fia, **Sinka Zoltán**.

18.00 Megemlékezés a Polgármesteri Hivatal előtt 10 éve álló felújított kopjafánál.

A Csömöri Polgári Liga nevében
Mátyás Sándor üdvözli az egybegyűlteket.
Koszorúzás a nagyközség cserkészcsapatának
tisztelgése mellett.

18.45 Irodalmi est a Polgármesteri Hivatal dísztermében.

Köszöntőt mond: **Fábri István** polgármester
és **Hermányos Mária**, a Sinka István
Szabadegyetem szervezője.

Az est előadója és moderátora:
dr. Medvigy Endre, a Sinka-életmű kutatója.
Közreműködik: **Bognár Szilvia** népdalénekes,
Varga Mihály bőrdudás, **dr. Szabó András**
előadóművész és a költő fia, **Sinka Zoltán**.

SÖTÉT ESZTENDŐK

Csillag voltam előbb,
aztán gyermek lettem,
s gyertyaként a szívem a
tenyerembe vettem.

Sötét esztendőkből
úgy néztem a tájat
s lsten simogatta
gyöngye kis gyertyámat.

Ment előttem farkas,
jött utánam bárány
– kastélyt vehettem vón –
gyertyám fénye árán.

Kastélyt vehettem vón –
nem vitt rá a lélek.
Végtelenből így is
végtelenbe érek.

TÚZ ÉS TENGER

Hazám, e dunai katlan,
olyan, mint eddig ezeréve:
törvényeiben változatlan.
Omlik rá könny, hull rá vér is,
a vérrrel együtt őszi dér is.

Melegítő katlan,
s tenger is a hazám.
Mecsgalt tenger és nagy
szomorú óceán.

Dunai táj, esti ország.
Nincs egy ősze, tavasza nem volt,
s nyarat a lepkék messzi hordják.
De még így is él s a konok
télből a világra lobog.

Tűz és tenger néha
Magyarország, s téli
bánatát, jó urak,
nézzük, hogy ki érti?

1944

Mándoky Katalin: A költő, aki nappal fát vág, szánt- vet és éjjel petróleumfénynél írja verseit

Sinka-tanya Csömör, 1944. október 8.

Szikrázóan tűz a nap a kopott-zöld tarlóra, amelynek negyven centis homokos gyalogútján botladozunk a Sinka-tanya felé. Némi kérdezősködés után megmutatták a messzire látszó, barátságos, sárgára meszelt házat, amely két hónap óta otthona a nagy magyar népi költőnek, Sinka Istvánnak és nagyszámú családjának.

Letérünk az útról és egyetlen szandálunkat agyonharmatozva, néhány perc múlva elérünk Sinkakék, birtokára”. A család szanaszéljel tartózkodik. Sinka István ócska pulóverben, rossz nadrágban fát vág arrafelé az akácok szélén. Borostás arca fürdik a verítékben. Inge ujjával törli, mikor odamegyünk, hogy üdvözljük ezen a szép, őszi vasárnapon. Sinkané vékony, barna asszony, kicsit fáradt vonásokkal. Mosolyogva üdvözlő, aztán bocsánatot kér és bemegy a konyhába, főzi az ebédet. Lassan előkerülnek a fiúk is. Sinkának négy fia van, hárommal megismerkedtünk közülük. János húsz éves egyetemista. Komolyarcú, bajszos. Bemutatkozik, aztán megy vissza rajzasztalához. Zoltán, a másik fiú szénaboglyát hegyez. Lehet vagy tizennégy éves. Ő is komoly, alig mosolyodik el néha. Péter a legkisebb Sinka-fiú. Pirosospgás, élénk kölyök, igazi gyerek.

A kis birtok elhanyagolt gyümölcsfáival, kiégett tarlójával még csak a jövő ígérete.

– Legalább öt esztendeig kell keményen dolgoznom, hogy legyen belőle valami – mondja a költő, amikor erről beszélünk. – A ház már úgy ahogy rendben van, – folytatja – de két hónapig tartott, amíg ilyen barátságossá tudtuk tenni. Súrultunk, meszeltünk, tisztogattunk, de most már ugye otthon lett belőle?

Igen, otthon. A költő szobája napsütötte, tágas helység, egyszerű bútorokkal; sok zöld növény mindenfelé, kedves apró asztalka, meg virágállvány, amit Sinka készített.

– Most mással el kell kezdeni az őszi szántást, – mondja később – mert amoda lucernát szeretnék vetni, és itt a fák alatt is meg kell mozgatni kicsit a földet. Idén alig termett valami gyümölcs, a konyhakert is kicsi, pedig hát sokan vagyunk, kell az enni való. . .

– A fiai segítenek a munkában?

– A fiaim iskolába meg egyetemre járnak, csak vasárnap vagyunk együtt – hangzik a válasz.

– Ha nappal dolgozik idekint, mikor ír?

– Éjszaka. Villany nincs, csak petróleum, de az nem baj, csak elég lenne belőle. . .

Közben messziről halk szirénázás figyelmeztet, hogy légó van, de itt kint a kertben valahogy olyan nyugodt az ember. . .

– Pedig láttunk már itt a mi egünk alatt is néhány nagy légi csatát – mondja a ház ura.

– Gyertek ide, én is szeretném hallani, mit beszéltek, – kiált Ida Sinkának, aki a konyha lépcsőjén ül, óriási, „veidling” krumplit tisztítva, villogó késsel, fűrgén motozó, szorgalmas kezekkel.

Nézzük és hallgatjuk a szorgalmas családot. A költőt, aki reggeltől estig fát vág, szánt, vet – tán jövőre aratni is fog – és aki éjszaka írja petróleum fénye mellett a verseit. A verseit, amelyekből kísér a szegény sorsú magyar minden fájdalma. Az *Alszik* négy sora jut eszünkbe:

**Anyóka, látod, kár volt élni,
Hetven évig csak remélni,
Remélni, hogy javul az élet,
Hogy szebb napja lesz a szegénynek. . .**

Remélni. . . persze. Most már lehet, hiszen itt a három és fél hold, amelyen öt esztendő múlva már terem is valami.

A *Fekete bojtár vallomásaiban* írta meg Sinka az életrajzát. Tragikusan szép ez a könyv, amelyben a négy elemi járt költő olyan őszintén és tisztán mutatja meg azt a világot, amelyben élt, és amelyben mégis minden nyomor ellenére is voltak szépségek. Hogy is mondja *A nyári felhők alatt*?

**A menny a földig ér,
A felhők tűnnek tova.
Az álom és a csend
El nem múlik soha. . .**

. . . Ezt láttuk s ezt éreztük, amit itt megírtunk a Sinka-tanyán, 1944. októberének egyik napsütötte vasárnap délelőttjén. . .

Magyar ünnep, 1944. október 13.

